

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/186/2022
Identifikačné číslo spisu:	8321202724
Dátum vydania rozhodnutia:	20.03.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8321202724.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky H. R., rod. H., narodenej XX. X. XXXX, XXX XX J. č. XX, zastúpenej JUDr. Martinou Čelkovou, advokátkou so sídlom Štefánikova 22, 066 01 Humenné, IČO: 37938754 za účasti 1/ LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom 975 66 Banská Bystrica, Námestie SNP č. 8, IČO: 36038351, odštepný závod Vranov nad Topľou, 093 03 Vranov nad Topľou, Čemernianska č. 136, a 2/ Slovenský pozemkový fond, so sídlom 817 15 Bratislava, Búdková č. 36, IČO: 17335345, o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, v konaní o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu, Krajského súdu v Prešove zo dňa 02. mája 2022, č.k. 3Co/3/2022-74 , takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým uznesením Krajský súd v Prešove (ďalej „odvolací súd“) potvrdil uznesenie Okresného súdu Humenné zo dňa 13. decembra 2021, č.k. 7Vyd/1/2021-61 (ďalej „súd prvej inštancie“), ktorým podľa § 359e ods. 2,3 v spojení s ustanovením § 359f ods.1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „CMP“) zamietol návrh navrhovateľky na začatie konania o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k pozemku parcela registra „C“ KN č. XX/X, záhrada o výmere 68 m2, kat. úz. J., zapísaného na LV č. XXX, kat.úz. J., okres P..

2. Súd prvej inštancie zistil, že navrhovateľka je na liste vlastníctva č. XXX, k.ú. J. zapísaná ako výlučná vlastníčka pozemku, parcela registra „C“ č. XX/X - záhrada o výmere 68 m2, a titulmi nadobudnutia sú na podiel 1-ica Rozhodnutie Štátneho notárstva v Humennom sp.zn. D1094/84 zo dňa 30. októbra 1984 a na podiel 1-ica Darovacia zmluva, vklad ktorej bol povolený katastrom nehnuteľnosti pod č. V-XXXX/XXXX zo dňa 31. októbra 2000. Darovacou zmluvou spísanou vo forme notárskej zápisnice č. N 496/2000, Nz 494/2000 zo dňa 31. októbra 2010, matka navrhovateľky C. H., rod. Y., previedla na navrhovateľku vlastnícke právo k parc. č. XX/X - záhrady o výmere 68 m2, zapísanej na

LV č. XXX, kat. územie J..

3. Prvotný právny titul právnych predchodcov žalobkyne sa odvíjal od rozsudku Okresného súdu Humenné sp.zn. 8C/556/84 zo dňa 13. júna 1984, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktorý bol podkladom pred následné dedičské konanie o novoobjavenom majetku poručiťľa. Predmetom konania však nebolo určenie vlastníckeho práva k parcele č. XX/X, kat.úz. J. hoci bola aj táto parcela vymedzená v geometrickom pláne č. XXX-XXXX-XXX-XX. Táto parcela bola v dôsledku nesprávneho postupu zahrnutá do dedičského konania. Navrhovateľka tvrdila, že vlastnícke právo nadobudla vydržaním, stala sa vlastníčkou tejto parcely po svojom otcovi poručiťľovi v dôsledku zahrnutia do dedičstva. Skutočnosť prečo nebola aj novovytvorená parcela registra „C“ KN č. XX/X k.ú. J. predmetom žaloby, nie je navrhovateľke zrejmä a má za to, že k tomu došlo iba nedopatrením. Samotný súd v rozsudku vychádzal z geometrického plánu a tiež tak pravdepodobne nedopatrením nedošlo k automatickému určeniu vlastníctva ku všetkým novovytvoreným parcelám, keď jedna z nich - sporná parcela registra „C“ KN č. XX/X nebola predmetom žaloby. Navrhovateľka uviedla, že všetky novovytvorené parcely v nadobudla v dobrej viere po svojich rodičoch, jednak v súlade s rozhodnutím notárstva a tiež z darovacej zmluvy dôverujúc v zápis jej vlastníctva v katastri nehnuteľností.

4. Po otcovi navrhovateľky bolo následne vedené dedičské konanie o novoobjavenom majetku na Štátnom notárstve pod sp. zn. D 1094/1984 a rozhodnutím zo dňa 30. októbra 1984 štátne notárstvo potvrdilo nadobudnutie dedičstva, ktoré pozostáva z podielu na nehnuteľnostiach uvedených v zápisniciach č. 64,195,42,360,374,349,184, z ktorých bol vytvorený na základe geometrického plánu číslo XXX-XXXX-XXX-XX a to parc.č. XX/X zastavané plochy o výmere 900 m², č. 81/2 záhrada o výmera 901 m² a parc.č. XX/X záhrada o výmere 68m², ktoré boli určené Rozsudkom Okresného súdu v Humennom č. 8C/556/84, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21. júla 1984.

5. Okresný súd Humenné opravným uznesením zo dňa 01. decembra 2017 opravil výrok rozhodnutia Štátneho notárstva sp. zn. D 1094/84 zo dňa 30. októbra 1984 nasledovne: „Štátne notárstvo v zmysle ust. § 39 ods. 2 potvrdzuje nadobudnutie dedičstva, ktoré poostáva z podielu na nehnuteľnostiach uvedených v zápisniciach č. 64,195,42,360,374,349,184, z ktorých bol vytvorený na základe geometrického plánu číslo XXX-XXXX-XXX-XX a to parc. č. XX/X zastavané plochy o výmere 900 m², č. 81/2 záhrada o výmera 901 m², ktoré boli určené Rozsudkom Okresného súdu v Humennom č. 8C/556/84, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.07.1984, že patria v polovici do dedičstva po poručiťľovi E. H. a v druhej polovici jeho manželke C. H., rod. Y., dedičke zo zákona v I. skupine.“ Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16. marca 2021.

6. Okresný úrad Humenné, katastrálny odbor, vo svojom vyjadrení zo dňa 22. novembra 2021 v zmysle žiadosti Okresného súdu Humenné ohľadom ozrejmenia zápisu vlastníckeho práva navrhovateľky k parc. č. XX/X, LV č. XXX, kat. územie J. uviedol, že podkladom zápisu vlastníckeho práva C. H., rod. Y., bolo rozhodnutie Štátneho notárstva sp. zn. D 1094/84, pričom toto konanie prebiehalo na základe rozhodnutia Okresného súdu Humenné sp. zn. 8C/556/84, v ktorom súd určil, že parc. č. XX/X a XX/X v kat. území J. znázornené v GP č. XXX-XXXX-XXX-XX, patria v podiele 1-ica do vlastníctva C. H. a v podiele 1 -ica do dedičstva po poručiťľovi E. H.. Uviedol, že z tohto je zrejmé, že rozhodnutie D 1094/84 v dedičskej veci po poručiťľovi E. H. nebolo v súlade s rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 8C/556/84, v ktorom sa uvádza, že predmetom konania boli pozemky parc. EN č. XX/X o výmere 900 m² a č. 81/2 o výmere 901 m².

7. Súd prvej inštancie záverom uviedol, že konaním o potvrdení vydržania nie je možné obchádzať konanie o určenie vlastníckeho práva, ak existuje spornosť vlastníctva k nehnuteľnostiam. Neobstojí ani tvrdenie navrhovateľky o jej dobromyseľnosti. Súd v tomto smere poukázal na rozhodnutie Veľkého senátu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VOBdo/2/2020 zo dňa 27. apríla 2021. Najvyšší súd v uvedenom rozhodnutí konštatoval: „S poukazom na právnu zásadu, podľa ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má (nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet), nemôže platne previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti na inú osobu ten, kto je na základe absolútne neplatného právneho úkonu vedený v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností. Dobrá viera nadobúdateľa,

že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva, len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje. Ustanoveniu § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), ktoré upravuje hodnovernosť údajov katastra, nezodpovedá výklad, podľa ktorého už len sama evidencia vlastníctva nehnuteľnosti v katastri nehnuteľnosti zakladá dobrú vieru evidovaného vlastníka v to, že je vlastník.“

8. Odvolací súd v odôvodnení potvrdzujúceho uznesenia uviedol, že v súvislosti s odvolacími námietkami je potrebné poukázať na ust. § 359e ods. 1 CMP, podľa ktorého, ak sa návrh na začatie konanie o potvrdení vydržania neodmietne podľa § 8 ods. 1, súd preskúma či navrhovateľ osvedčil, že nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Súd môže sám vykonať potrebné šetrenia na overenie správnosti tvrdení navrhovateľa, alebo môže vyzvať navrhovateľa, aby označil ďalšie dôkazy na preukázanie skutočností, z ktorých vyplýva, že splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, alebo práva zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním.

9. Odvolací súd konštatoval, že osvedčiť splnenie predpokladov pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydržaním je potrebné zo strany toho, kto návrh na začatie konania o potvrdení vydržania podal. Osvedčenie znamená, že súd pomocou ponúkaných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti, (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality ako je to pri dokazovaní. V konaní bolo osvedčené, že na základe chybného rozhodnutia Štátneho notárstva v Humennom sp.zn. D 1904/84 (v dedičskom konaní po poručiteľovi E. H., zomrelom XX. H. XXXX sa prejednal aj pozemok, parcela č. XX/X - záhrada o výmere 68 m², ktorý nepatrí do dedičstva po poručiteľovi), bol vykonaný do katastra nehnuteľnosti zápis vlastníckeho práva k pozemku, parcele č. XX/X v prospech navrhovateľky a v prospech jej matky. Následne v roku 2000 bol vykonaný prevod vlastníckeho práva, k pozemku, parcele č. 81/3 v podiele 1/2 z matky navrhovateľky na navrhovateľku, titulom darovacej zmluvy zo dňa 31.10.2000, pričom rozsudkom Okresného súdu Humenné zo dňa 13. júna 1984 č.k. 8C/556/84-11 bolo určené, že matka navrhovateľky je vlastníčkou v podiele 1-ica iba k pozemkom, parcele č. XX/X a č. XX/X, k.ú. J. a v podiele 1-ica tieto nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiteľovi E. H. (otcovi navrhovateľky). Predmetom citovaného rozsudku, teda nebol aj pozemok, parcela č. XX/X. Citovaný rozsudok bol podkladom pre dedičské konanie po E. H. (sp.zn. D/1094/84). Okresný úrad Humenné, katastrálny odbor po zistení tejto nezrovnalosti, dňa 24.augusta 2017 doručil Okresnému súdu Humenné návrh na opravu rozhodnutia Štátneho notárstva v Humennom sp.zn. D1094/84 zo dňa 30. októbra 1984 a Okresný súd Humenné uznesením zo dňa 01. decembra 2017 č.k. D1094/1984-8 vydal opravné uznesenie a opravil výrok rozhodnutia Štátneho notárstva v Humennom sp.zn. D1094/84 zo dňa 30. októbra 1984 v zmysle požadovaného návrhu. Napriek oprave navrhovateľka je naďalej vedená ako výlučná vlastníčka v katastri nehnuteľnosti aj k pozemku, parc. č. XX/X.

10. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd súhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že právni predchodcovia navrhovateľky nikdy neboli vlastníkmi sporného pozemku, parcela č. XX/X. - záhrady o výmere 68 m², zapísanej na LV č. XXX, k.ú. J., a preto nemohli na navrhovateľku preniesť viac práv ako mali. Navrhovateľka je v súčasnosti na liste vlastníctve k pozemku, parcele č. XX/X, zapísaná ako výlučná vlastníčka iba v dôsledku nesprávneho postupu štátnych orgánov. Navrhovateľka v konaní nepreukázala skutočnosti, z ktorých vyplýva, že splnila predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti vydržaním, neosvedčila ani, že splnila hmotnoprávne podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním. Keďže konaním o potvrdení vydržania nie je možné obchádzať konanie o určenie vlastníckeho práva, ak zjavne existuje spornosť vlastníctva k nehnuteľnosti, preto nebolo ani možné vyhovieť návrhu navrhovateľky. V prejednávanej veci navrhovateľka navyše svoj nárok neosvedčila ani existenciou dobromyseľnosti, a preto odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

11. Proti tomu rozsudku podala navrhovateľka v zastúpení advokátkou v zákonnej lehote dovolanie z dôvodov podľa § 421 ods. 1, písm. b) CSP, s tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rámci rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nebola vyriešená. Odvolací súd podľa navrhovateľky nesprávne právne posúdil nasledovné právne otázky:

12. Prvá právna otázka: Je zápis vlastníckeho práva na základe nesprávneho rozhodnutia súdu ako štátneho orgánu možné považovať za prevod vlastníckeho práva medzi prevodcom a nadobúdateľom vlastníckeho práva v zmysle odôvodnenia rozhodnutia Veľkého senátu Najvyššieho súdu SR sp. zn. I VObdo/2/2020 zo dňa 27. apríla 2021?

13. Druhá otázka: Je vlastníh nehnuteľnosti zapísaný na liste vlastníctva povinný v prípade súdneho sporu o potvrdenie vlastníckeho práva vydržaním preukazovať osobitne užívanie nehnuteľnosti, ak ide priamo o zákonný znak vlastníctva?

14. Tretia otázka: Je podanie podnetu na opravu chyby v katastrálnom operáte na okresný úrad katastrálny odbor, v ktorom tretia osoba namieta, že údajne užíva nehnuteľnosť iného na LV zapísaného vlastníka, bez predloženia akýchkoľvek dôkazov o tom a bez podania žaloby o určenie vlastníckeho práva, možné považovať za spochybnenie vlastníctva vlastníka a o spor o vlastnícke právo?

15. Namietala, že súd nevyhodnotil, že vlastníctvo bolo údajne spochybnené iba v správnom konaní p. L. bez akýchkoľvek dôkazov, bez relevantného konania a že menovaná sťažovateľka ktoré konanie na katastri vyvolala, ani na základe výzvy katastra, aby podala žalobu o určenie vlastníckeho práva, tak neučinila. Navrhovateľka nemá inú možnosť ako sa domôcť odstránenia poznámky o spochybnení vlastníctva, ako potvrdiť svoje vlastníctvo súdnym konaním, kde by všetci, ktorí majú nejaké námietky voči vydržaniu vlastníctva navrhovateľky, podali námietky, a to aj sťažovateľka, ktorá relevantným spôsobom - podaním žaloby o určenie vlastníckeho práva sa svojho práva nikdy za 20 rokov čo je navrhovateľka ako vlastníh zapísaná, nedomáhala. Nedomáhala sa ho ani v čase keď nehnuteľnosť užívali predkovia navrhovateľky a nedomáhali sa ho ani jej právni predchodcovia, v čase kedy už nehnuteľnosť užívali právni predchodcovia navrhovateľky i navrhovateľka samotná.

16. Opravné uznesenie o dedičstve z roku 1984 bolo vydané až v roku 2017 a právoplatné v roku 2021. Od roku 1984 na základe Uznesenia o dedičstve až dovtedy - do 2017, resp. 2021 však bola navrhovateľka objektívne dobromyseľná v držbe a užívaní nehnuteľnosti. Skutočnosť, že rozhodnutie štátneho orgánu nie je správne, jej nebolo známe a ani byť nemohlo, keďže účastníkom konania Okresného súdu Humenné sp.zn. 8C/556/84 nebola. Nie je zrejmé, z čoho súd vyvodil, že dobromyseľnosť navrhovateľka nepreukázala. Navrhovateľka nežiada potvrdiť vydržanie iba započítaním držby predkov (ako to býva pri konaní o vydržanie vlastníckeho práva), ale výlučne svojej vlastnej držby na základe zapísaného vlastníckeho práva v jej prospech.

17. Namietala, že jej dobromyseľnosť ako navrhovateľky nevychádzala iba zo subjektívnych predstáv, ale práve naopak, so zreteľom na všetky okolnosti, bola v dobrej viere, potvrdenéj zápisom do katastra nehnuteľnosti, že je vlastníkom nehnuteľnosti, t.j. jej dobromyseľnosť vychádzala z objektívneho hľadiska. Poukazovala na to, že na to, že aj z priebehu súdneho konania Okresného súdu Humenné sp.zn. 8C/556/84 a v ňom predloženého geometrického plánu, ktoré potvrdilo, že parcela č. XX/X bola vytvorená z pozemkov, ktoré boli v užívaní rodičov navrhovateľky a ich vlastníctvo potvrdili a uznali všetci v konaní žalovaní, - vlastníci parciel, z ktorých parcely č. XX/X, XX/X, XX/X k.ú. J. boli vytvorené. Nespochybnili a nenamietali geometrický plán ktorý im bol so žalobou doručený a z ktorého vyplývalo vytvorenie parcely č. XX/X, ktorá mala byť vedená pre matku navrhovateľky. Dobromyseľnosť navrhovateľky tak nie je iba subjektívnou predstavou, ale objektívnou okolnosťou, nespochybnenou nikým, a to ani pôvodnými pozemkovoknížnymi vlastníkmi.

18. Tým, že súd neumožnil navrhovateľke, ktorá už je zapísaná ako výlučný vlastníh, toto svoje vlastníctvo obhájiť, potvrdením jeho vydržania, keďže skutočne iba zrejme nedopatrením predmetom pôvodného konania Okresného súdu Humenné sp.zn. 8C/556/84, nebolo určenie vlastníctva ku všetkým

geometrickým plánom vytvoreným parcelám, ale iba ku dvom z troch, jej podľa jej názoru odňal možnosť konať pred súdom a domôcť sa zmazania vyznačenej poznámky na LV. Navrhovateľka nemá totiž možnosť donútiť iné osoby aby sa o svoje údajné vlastnícke právo domáhali konaním o jeho určenie.

19. Tým, že súd navrhovateľke neumožnil potvrdiť vlastníctvo - už 20 rokov zapísané v katastri nehnuteľností v jej prospech, vážne zasiahol do práv navrhovateľky, keďže pozemok v katastri nehnuteľnosti vedený ako jej vlastníctvo, je zaťažený poznámkou, ktoré navrhovateľka nemá možnosť ako odstrániť, a znemožňuje je tak previesť nehnuteľnosť ako aj zaťažiť ju, keďže je zrejmé, že s poznámkou spochybnené vlastníctvo, nie je nehnuteľnosť scudziteľnou ani zaťažiteľnou záložným právom. Namietala, že ako zapísaný vlastníč tak nehnuteľnosť drží, užíva, poberá z nej úžitky, avšak nemôže ňou voľne nakladať, kvôli zápisu poznámky a nemá možnosť tento stav inak ako podanou predmetnou žalobou, kde nárok z nej bol odmietnutý, zvrátiť. Práve nová úprava vydržania, (v prípade keď navrhovateľka nemá koho žalovať na účely potvrdenia svojho vlastníckeho práva, keďže vlastníkom v katastri už je), v danom prípade mohla umožniť všetkým osobám ktorí by prejavili záujem po vyvesení na úradnej tabuli obce, svoje námietky vzniesť.

20. Namietala, že súd svojím postupom o zamietnutí návrhu bez vyvesenia na úradnej tabuli obce a bez vyjadrenia žalovaných SPF a LESY, tak obišiel účel, ktorý zákonodarca svojou novou právnou úpravou vydržania zamýšľal. V prvej fáze vydržacieho konania totiž podľa nás bolo preukázané, že predmetom je nehnuteľnosť, ktorá je v užívaní a držbe navrhovateľky ako vlastníka, a to viac ako zákonných 10 rokov a jej držba po zákonnú dobu 10 rokov v časti od roku 1984 resp. v časti od roku 2000 nebola nikým spochybnená.

21. Tvrdenia sťažovateľky v podnete v katastrálnom konaní p. L. o tom, že údajne pozemok užíva ona, neboli nikdy potvrdené a navrhovateľka sa ani nemala možnosť voči týmto tvrdeniam relevantne brániť a poprieť. Samotná sťažovateľka ani netvrdila, že je vlastníkom parcely, ale iba, že údajne pozemok užíva. Pokiaľ by súd umožnil vyvesiť na úradnej tabuli obce vyhlášku, bolo by umožnené každému a to aj sťažovateľke L. svoje námietky vzniesť, keďže ako bolo uvedené a vyplýva zo spisu, na základe výzvy katastra aby podala v ním určenej lehote žalobu o určenie vlastníckeho práva, svoje údajné vlastníctvo nenamietala a nedomáhala sa ho. Spochybnenie vlastníctva tak nebolo žiadnym úkonom vykonané. Naopak navrhovateľka, nikým nerušená, pozemok - záhradku pri jej rodinnom dome stále užíva a platí za neho dane. Keďže parcela je zapísaná ako jej vlastníctvo, a jeho užívanie je obsahom samotného vlastníctva, nie je tak zrejmé ako mala „vlastníčka vedená na katastri“ súdu preukazovať jeho užívanie.

22. Súd zamieňa domáhanie sa vydržania osobou, ktorá sa domáha určenia vlastníctva k pozemku evidovanom ako vlastníctvo inej osoby a situáciou v danom prípade, kedy aj evidovanou osobou ako vlastníč, aj užívateľom a daňovým subjektom k dani k nehnuteľnosti je tá istá osoba. Ako bolo uvedené, parcela, vytvorená geometrickým plánom z parciel v užívaní rodičov otca navrhovateľky a neskôr jej rodičov bola v minulosti získaná zámenami s inými vlastníckmi nehnuteľnosti k výstavbe rodinného domu a títo to nepopreli, naopak vlastníctvo potvrdili. Nie je zrejmé ako by iná osoba - napr. sťažovateľka L. svoje vlastníctvo preukazovala, a to po tom, čo parcela bola vo vlastníctve navrhovateľky, jej rodičov a pred tým v užívaní právnych predchodcov jej otca, už od roku 1950. Napriek tomu však ani toto konanie o potvrdenie vydržania nebráni tretej osobe sa svojho údajného práva domáhať, a to priamo v predmetnom konaní námietkou a aj samostatnou žalobou.

23. Iba samotné tvrdenia sťažovateľky v podnete na kataster bez akýchkoľvek dôkazov a bez možnosti navrhovateľky sa tomuto nejako brániť, keďže žaloba o určenie vlastníckeho práva sťažovateľkou podaná nebola, a bez možnosti svoje právo potvrdiť vydržaním, znemožni nehnuteľnosť dobromyseľne previesť na potomkov či tretie osoby a vlastníctvo ostane bez jeho schybenia žalobou inej osoby, (ktorú nemôže navrhovateľka ale vyvolať), navždy spochybnené, bez možnosti vydržať ho. Napriek tomu však navrhovateľka nehnuteľnosť obhospodaruje, udržiava a užíva a platí za nehnuteľnosť dane.

24. Rovnako konštatovanie že navrhovateľka je vlastníčkou na základe nezákonného rozhodnutia súdu

nie je správne, keďže navrhovateľka je vlastníčkou v dôsledku dlhodobého, dobromyseľného, nikým nerušeného užívania, nie vlastníčkou iba na základe potvrdenia rozhodnutím súdu o dedičstve.

25. Navrhovateľka tvrdila, že do držby nehnuteľnosti nevstúpila až po rozhodnutí o dedičstve (po údajne nezákonnom rozhodnutí), ale užívala ho, ako aj jej predchodcovia už skôr. Ako bolo uvedené, všetci vlastníci parcel, z ktorých boli parcely XX/X,X,X vytvorené, boli vypočutí a vlastnícke právo nespochybnil a držbu od roku 1950 potvrdil. Nie je tak pravdou, že až v roku 1984 chybným rozhodnutím štátneho notárstva nadobudli právni predchodcovia navrhovateľky nehnuteľnosť. Súd navrhovateľke odmietol spravodlivosť a zásadne porušil jej práva, osobitne právo vlastníť nehnuteľnosť a z toho vyplývajúce právo s nehnuteľnosťou nakladať.

26. Navrhovateľka má za to, že aj napriek rozhodnutiu Najvyššieho súdu, ktoré súdy v predmetnej veci vyhodnotili ako vzťahujúci sa na akýkoľvek spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva, je podľa názoru navrhovateľky potrebné rozlišovať medzi nadobudnutím vlastníctva od nevlastníka právnym úkonom medzi fyzickými osobami a medzi nadobudnutím vlastníctva rozhodnutím štátneho orgánu. Nesprávny úradný postup štátneho orgánu, podľa názoru navrhovateľky, v dôsledku ktorého nadobudne vlastník svoje vlastnícke právo, oprávnené u nadobúdateľa musí potvrdiť dobromyseľnosť v otázke, že mu nehnuteľnosť patrí. Osobitne v predmetnom prípade, kde pri prihliadnutí na všetky okolnosti prípadu, nasvedčuje situácia tomu, že právo nehnuteľnosti v prospech zapísanej vlastníčky vzniklo už vydržaním jej právnymi predchodcami.

27. Na základe uvedeného navrhovala, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a zrušil aj rozhodnutie súdu prvého stupňa a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alebo aby napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zmenil tak, že návrhu v celom rozsahu vyhovie a zároveň priznal navrhovateľke náhradu trov konania v plnom rozsahu.

28. Odvolací súd urobil dňa 05. septembra 2022 (čl. 95) do spisu úradný záznam, že podľa § 359e ods. 1 Civilného sporového poriadku, o odmietnutí alebo o zamietnutí návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania rozhoduje súd bez vyjadrenia ostatných účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania; uznesenie súdu o odmietnutí alebo o zamietnutí návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania podľa odsekov 1 a 2 sa doručuje len navrhovateľovi. Nakoľko bol návrh na začatie konania o potvrdení vydržania zamietnutý, uznesenie nebolo doručené ostatným účastníkom konania. Vzhľadom na uvedené ani dovolanie nebolo zaslané ostatným účastníkom konania na vyjadrenie.

29. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že žalobkyňa dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), strana sporu bola zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) dovolanie podľa § 447, písm. f) CSP odmietol, pretože nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi. Dovolací súd v odôvodnení uznesenia v zmysle § 451 ods. 3 CSP stručne uvádza dôvod svojho rozhodnutia.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

30. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok („CSP“) dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

Navrhovateľka v dovolaní sformulovala nasledujúce otázky:

Prvá otázka : Je zápis vlastníckeho práva na základe nesprávneho rozhodnutia súdu ako štátneho orgánu možné považovať za prevod vlastníckeho práva medzi prevodcom a nadobúdateľom vlastníckeho práva v zmysle odôvodnenia rozhodnutia Veľkého senátu Najvyššieho súdu SR sp. zn. IVOBdo/2/2020 zo dňa 27. apríla 2021.

Druhá otázka: Je vlastník nehnuteľnosti zapísaný na liste vlastníctva povinný v prípade súdneho sporu o potvrdenie vlastníckeho práva vydržaním preukazovať osobitne užívanie nehnuteľnosti, ak ide priamo o zákonný znak vlastníctva?

Tretia otázka: Je podanie podnetu na opravu chyby v katastrálnom operáte na okresný úrad katastrálny odbor, v ktorom tretia osoba namieta, že údajne užíva nehnuteľnosť iného na LV zapísaného vlastníka, bez predloženia akýchkoľvek dôkazov o tom a bez podania žaloby o určenie vlastníckeho práva, možné považovať za spochybnenie vlastníctva vlastníka a o spor o vlastnícke právo?

31. Dovolací súd pred skúmaním hore uvedených otázok zistil, že odvolací súd konštatoval, že konaním o potvrdení vydržania nie je možné obchádzať konanie o určenie vlastníckeho práva, ak zjavne existuje spornosť vlastníctva k nehnuteľnosti, preto nebolo ani možné vyhovieť návrhu navrhovateľky. Spornosť vlastníctva vyplývala z podnety pani L. na opravu chyby v katastrálnom operáte. Okresný úrad Humenné listom zo dňa 16. augusta 2017 navrhovateľke oznámil začatie konania o opravu chyby v katastrálnom operáte. Uviedol, že Okresnému úradu Humenné, katastrálnemu odboru bola dňa 31.07.2017 doručená žiadosť o prešetrovanie zápisu parcely KN „C“ č. XX/X na LV č. XXX, p. H. R. v zmysle rozsudku súdu 8C/556/84 a následne D 1094/84 a GP XXX-XXXX-XXX-XX, od G. L., r. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. č. XX, ktorá bola zaevidovaná správnym orgánom pod č. k. Kl-XXXX/XX. V predmetnej Žiadosti o prešetrovanie, žiadateľka žiada o prešetrovanie správnosti zápisu parcely KN „C“ č. XX/X na LV č. XXX v kat. území J.. Žiadateľka uvádza, že parcelu KN „C“ č. XX/X užíva, je súčasťou jej dvora a má na nej postavenú šachtu na odvodnenie domu. Je presvedčená, že zápisom parcely KN „C“ č. XX/X na LV v prospech p. R. došlo k porušeniu jej užívacích a vlastníckych práv. Na predmetnú parcelu si nárokuje jej suseda, pričom túto parcelu nikdy neužívala, preto žiada o preverenie správnosti zápisu parcely KN „C“ č. XX/X na LV č. XXX, či nedošlo k nejakej chybe.

32. Dovolací súd dopytom na Okresný súd Humenné dňa 7. marca 2024 zistil, že pod sp.zn. 6C/79/2023 prebieha sporové konanie na základe žaloby žalobkyne G. L., rod. H., trvale bytom J. č. XX, XXX XX, proti žalovaným 1/ B. R. bytom F. XXXX/XX, XXX XX K. a 2/ E. R., bytom R. č. XX, XXX XX, o určenie vlastníckeho práva v ktorom sa žalobkyňa domáha, aby súd rozsudkom určil, že G. L., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom: J. č. XX, XXX XX, je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti označenej ako parc. CKN č. XX/X - záhrada o výmere 68 m2, zapísanej na LV XXX vedenom pre katastrálne územie J., obec J. v okrese P..

33. Dovolací súd konštatuje, že ak súd prvej inštancie v konaní o potvrdení vydržania podľa § 359a a nasl. zák.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok („CMP“) v rámci postupu podľa § 359e ods. 2 CMP zistil, že k predmetnej nehnuteľnosti si na katastri nehnuteľností podnetom na vykonanie opravy údajov katastra uplatňovala nárok iná osoba ako navrhovateľka, bola tým osvedčená existencia sporu o vlastnícke právo k predmetu vydržania.

34. Dovolací súd zistil, že sporové súdne konanie prebieha pred Okresným súdom Humenné pod sp.zn. 6C/79/2023. Existencia sporu o určenie vlastníckeho práva k predmetu vydržania vylučuje možnosť mimosporového konania o potvrdení vydržania. Spornosť vlastníckeho práva súčasne vylučuje, aby dovolací súd riešil nastolené právne otázky v mimosporovom súdnom konaní. Existencia sporového konania o určenie vlastníckeho práva, v ktorom žalobkyňa riadne pokračuje, bráni súbežnému konaniu o potvrdení vydržania podľa § 359e CMP.

35. Najvyšší súd konštatuje, že uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 421 písm. b) CSP nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, a preto podľa § 447 písm. f) CSP dovolanie odmietol.

36. Dovolací súd rozhodnutie o nároku žalobkyne na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

37. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.